

partii naleraq

UPA2016/119

2016-imi aasartinnagu Telepost A/S-imi piginnittuunermut periusissiamik ersarissumik Naalakkersuisut suliaqarnissaannik Inatsisartunut aalajangiiffigisassatut siunnersuut. Piginnittuunermut periusissiasami tele-p iluani namminersortunngorsaanissami pilersaarutit naatsorsuutiginninnerillu ersarissumik allanneqarsimassapput. Tamatuma saniatigut ingerlassanut Telepost A/S-mut toqqaannartumik imminut akilersinnaanngitsunut Telepost A/S-ip aningaasaliinissaanut qanoq naatsorsuutiginninnerit ersarissarneqarsimassapput, taakkunungalu skabelip tallineqarnissaanut radiokedellu pitsanngorsarneqarnissaanut pisat ilaapput.

(Inatsisartunut ilaasortaq Kalistat Lund, Inuit Ataqatigiit)

Partii Naleqqami nunatsinni isorartoqisumi, inoqarfippaalunnilu inukitsuni avinngarusimasunilu attaveqatigiinneq pingaaruteqarluinnartutut isigaarput, soorlu aamma isigingipput tamanna pisortat pitsaanerpaamik pisussaaffingaat tamanut iluaqutaasumik aaqqiinissaat. Tamanna naqissuserlugu oqaatigalugu, una siunnersuut Kalistat Lund, Inuit Ataqatigiinniit, taamaattumik tamatsinnut soqutiginaateqarluinnarani aamma tamatsinnut tunngavoq. Ilisimaraarput nunatsinni angalarneq akisuupilorujussuusooq, ilaqutariillu imminnut ungasillutik najugaqarsinnaasarmata attaveqaatigut akikitsumik attavigiilluarnissaq pisariaqarluinnarluni.

Ukiuni kingullerni nunarsuarmi attaveqatigiinneq sukkasuupilussuarmik ineriartorpoq, aammattaq nunatsinni, oqarasuaatigut (sualummik oqarasuaatit angallattakkat) aammalu internetsikkut attaveqarneq, tamassumallu aamma soorunami iluanaarniarfigissallugu soqutiginaateqalersippaa, aamma nunatsinni. Tamannalu aamma tunngavigalugu ataasiinnaanngitsup Nuummi Telepost A/S-imiik akikinnerusumik ammaaniarlutik suliniuteqartoqarpoq. Telepost A/S-ip qanoq sulinera eqqartorpallaarnagu, tunngaviali sammerusupparput – tassalu nammaqatigiilluni nuna tamakkerlugu attaveqartitsineq, allatut paasillugu tamatta atuisutut akilersueqataavugut Nuummiikkutta Siorapalummiikkuttaluunniit, uagullu illoqarfissuarmiussugut nammaqatigiilluta inoqarfinni mikinerusuni akisunerulaartitsilluta akileeqataasarpugut nunarput tamakkerluni attaveqarniarnemi aaqqiissuteqarnemi. Tamannalu assersuutigalugu maani Nuummi Telepost A/S-imut unammillertumik pilersitinissaq akuersaassangaluarutsigu, nunatsinni amerlasorsuunnginnerput pissutigalugu immitsinnut eqqortussaavugut, taava naak akisussaassueqarluni nunamik aqutsiniarneq?

Oqallinnerit assigiinnngitsut aammalumi misissuinerit assigiinnngitsut ingerlanneqareernikuupput, uagullumi aamma Inatsisartuni Ilaasortat ilanngulluta nassinneqartarpugut immikkut ilisimasalinninngaaniit attaveqatigiinnermut tunngatillugu, uagullu immikkut misissuisimalluni attaveqatigiinnermut ilisimasalik John Strand-ip tassunga atatillugu isumakuluutai, Kalistat Lundillu aamma siunnersuuteqarnermini, paasinninnerput malillugu isumakuluutai, paasilluarsinnaavagut, ilalernartillugillu.

John Strand suleqatigiinni Issittormiut Siunnersuisoqatigiivisa (Arctic Council) ataani 2016-p naajartornerani issittumi attaveqatigiinneq pillugu suliatik innersuussassatillu saqqummiutilersarpaat, tassungalugu atatillugu ima ersaritsigisumik ilaatigut oqariartuuteqarpoq.”Suleqatigiissitaliami immikkut saqqummitinniarsarinikuuara qanoq Kalaallit Nunaanni Telepost attaveqatigiinnerlu inuiaqatigiinni aaqqissugaanersoq – isumaqarpunga issittup ilarpassuani ilissi qanoq Kalaallit Nunaanni aaqqiismanerlusi ilinniarfigisinnaagaat, aammattaaq isumaqarpunga tamanna attaveqatigiinnermut aaqqiinersi tulluusimaarutigisariaqarissi, tassunami sumiluunniit najugaqaraluarluni atugassaritinneqartut tulluusimaarutigisariaqarpasi.” Tamannalu isumaqatigaarput, tassami ajornanngittuararsuuvoq piffinni aalajangersimasuni akikinnerusumik attaveqarnissamik neriorsuissalluni, illuatungaatigullu ajornakusoortorujussuuvoq uppernarsisissallugu qanoq isilluni Sisimiormiut, Iluliarmiut, Qaqortormiut, Aasiammiut, Tasiilarmiut, Maniitsormiut, Paamiormiut, Narsarmiut, Nanortalimmiut, nunaqarfimmiorpassuillu attaveqatigiinnermik pitsaasumik periarfississanerlugit ullutsinni annertuneruartuinnartumik internetsikkut oqarasuaatikkullumi piumasaqariartornerput ilutigalugu. Taamaattumik pisussaafik tamanna nammaqatigiinneq qimannaveersaarluinnartariaqarparput, ikittunnguit kisiisa iluaquserniarsarinerani. Nunarput sorpassuartigut equngaluttuinnarpoq, pissakittut pissakilliartuinnarput, atugarissaartitsiniarnerput ikittuaraarannguanut taamallat equngasupilussuarmik iluaqutaavoq, Naalakkersuisut nutaamik naleraqalertariaqarput tamanna pimoorullugu aaqqiiviginiarunikku, nunarput toqqissisimanartumik ilorraap tungaanut aallassappat akunnattumik isertitaqartartut amerliartortissagutsigit, pissakittut ikiliartortilerlugit, assiliaq equngavoq, ajorluinnarpoq iliuuseqartariaqarpugullu, massakut - aqaguunngitsoq.

Taama oqaaseqarluta siunnersuummi tunngavilersuutit erumassutillu paasilluarlugit siunnersuut taperserparput aappassaaneerneqannginneranilu sanaartornermut attaveqatigiinnermullu ataatsimiititaliami sukumiisumik suliarineqarnissaa innersuussutigalugu.

Qujanaq